

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตากจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก

การศึกษานี้ มีวิธีการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตตำบลหนองบัวใต้ ทั้งหมด ๗ หมู่บ้านโดยมีประชากร ๗,๕๘๐ คน โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๘๐ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบค่าที (t – test) และค่าเอฟ (F – test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาตามมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีจำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๐ มีอายุอยู่ในช่วง ๒๑ – ๓๐ ปี มีจำนวน ๑๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘๐ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีจำนวน ๑๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๐ มีรายได้ระหว่าง ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๐

๕.๑.๒ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ เมื่อ

จัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเราพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเราพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเราพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ เพื่อนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มี การศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มี รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอปัญหาอุปสรรคที่สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการในการตัดสินใจในการระดมทุนเพื่อจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราชที่มีความถี่มากที่สุดคือ ขาดความเป็นเอกภาพทางความคิดและอำนาจในการตัดสินใจเลือกวิธีการระดมทุน การให้ข้อมูลที่มีการประชาสัมพันธ์ไม่มีความชัดเจน คุณเครื่องมือก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งในการใช้ประกอบกับการตัดสินใจ และไม่สามารถชี้ค่านหรือเสนอข้อมูลเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ไม่สามารถกำหนดทางเลือกและแนวทางการปฏิบัติเพื่อประกอบการตัดสินใจได้ขาดแผนและขั้นตอนการทำงานอย่าง

เป็นระบบไม่มีการแยกแยะปัญหาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้สนับสนุนทุนในการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจรวมไปถึงทุนทางสังคมน้อย และความกระตือรือร้น

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก” มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดอยู่ที่ การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่างๆกับหน่วยวิทยบริการ เพื่อให้ในการพิจารณาตัดสินใจดำเนินการยกฐานะเป็นวิทยาลัยสงฆ์ตากสิน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๖ น้อยที่สุดอยู่ที่ การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับหน่วยวิทยบริการฯเพื่อการแก้ไข/พัฒนาที่ตรงประเด็น **ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล เชาวนะ^๑** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอฉวางต่อการบริหารงานท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ โดยแยกลักษณะการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ประชาชนมีส่วนร่วมคิดทางการเมืองในระดับต่ำ แต่มีส่วนร่วมคิดทางการบริหารสูง ๒) ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการทางการเมืองในระดับต่ำ และการบริหารงานในระดับปานกลาง ๓) ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทางการเมืองระดับปานกลาง แต่ทางการเมืองระดับต่ำ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหตุกับการมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมเลย ได้แก่ อายุ และการมีตำแหน่งในหมู่บ้าน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน มีดังนี้ คือ เพศ รายได้ การศึกษา อาชีพ การได้รับฝึกอบรมจากทางราชการ การได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ การพบปะพูดคุยกับข้าราชการ และการเข้าร่วมประชุมกับส่วนราชการ

๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดอยู่ที่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมหรือดำเนินงานตามแผนงานของหน่วยวิทยบริการ ฯ จังหวัดตาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๓ น้อยที่สุดอยู่ที่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีกิจกรรมหรือโครงการในการพัฒนาหน่วยวิทยบริการเป็นวิทยาลัยสงฆ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ = ๓.๖๑ **ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ภูตรนาง^๒** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคำสร้างเที่ยง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประชาชนโดยภาพรวมและจำแนกตาม

^๑ไพศาล เชาวนะ, การมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอฉวางต่อการบริหารงานท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๘).

^๒วราภรณ์ ภูตรนาง, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคำสร้างเที่ยง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๓).

เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพในองค์การบริหารส่วนตำบลคำสร้างเที่ยง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคำสร้างเที่ยง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ๒) ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลคำสร้างเที่ยง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน เห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคำสร้างเที่ยง โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

๓) **ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า** การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดอยู่ที่ การมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหน่วยวิทยบริการกับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยสงฆ์มากขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๗ น้อยที่สุดอยู่ที่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนาหน่วยวิทยบริการฯ ในปัจจุบันที่กำลังจะยกฐานะเป็นวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๙ **ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูโสภณสาโรภาส (อภิวัฒน์ จิตฺตสโร)^๓ ได้วิจัยเรื่อง** การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนาอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ๑. พระสงฆ์มีความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนาอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรพบว่า สมณศักดิ์ มีผลทำให้ความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนตัวแปรทางด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๔) **ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่า** การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดอยู่ที่ การมีส่วนร่วมในการติดตามดูแลงานและสภาพปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยวิทยบริการ จังหวัดตาก มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๙ น้อยที่สุดอยู่ที่ การมีส่วนในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการวางแผนในการยกฐานะหน่วยวิทยบริการเป็นวิทยาลัยสงฆ์ตากสิน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๖ **ซึ่ง**

^๓ พระครูโสภณสาโรภาส (อภิวัฒน์ จิตฺตสโร), การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนาอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๘๘-๙๗.

มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี จ้อยนุแสง^๔ ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลาง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ๑) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลาง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา ตามภาระงาน ๖ ด้าน ประเภทการมีส่วนร่วมแบ่งเป็น ๔ ประเภทคือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการและร่วมติดตามประเมินผล ประเภทการมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ร่วมคิดร่วมวางแผนและประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ร่วมติดตามประเมินผล ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งโดยภาพรวม และรายได้อาศัยอยู่ในระดับน้อย เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลาง จำแนกตามอายุ เพศ การมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่แตกต่างกัน อาจจำแนกตามระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

- ๑) มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแผนรองรับการพัฒนาองค์กรที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
- ๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลในการจัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อสร้างความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- ๑) การจัดกิจกรรมระดมทุนควรอยู่ในขอบเขตของสังคมและวัฒนธรรมประเพณี
- ๒) ควรสร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรให้มีความรักในองค์กรและมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อองค์กรด้วยความเต็มใจ
- ๓) ควรมีการสร้างเครือข่ายและความเชื่อมั่นให้กับประชาชนเพื่อสร้างเป็นทุนทางสังคม

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ตากสินมหาราช จังหวัดตาก” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยต่อไปเป็นประเด็นดังนี้

^๔ เพ็ญศรี จ้อยนุแสง, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลาง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการปกครองส่วนท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐).

๑) ในงานวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาสภาพและปัญหาในการมีส่วนร่วมของประชาชนอันจะนำไปสู่การปรับปรุงรูปแบบการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒) ในงานวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้สนับสนุนทุน และผู้ร่วมลงทุน เพื่อที่จะได้ทราบความคิดเห็น และควรนำข้อเสนอแนะไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมระดมทุนให้มีรูปแบบแนวทางที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น